

REVISTA FUNDAȚIILOR REGALE – O PUBLICAȚIE DE LARGĂ REZONANȚĂ

Elena SCURTU, șef serviciu
Documentare, Informare Bibliografică

Revista Fundațiilor Regale – o publicație de largă rezonanță.

O colecție de publicații rare, patrimoniu documentar valoros, semnifică posibilitatea întâlnirii cu zestrea spirituală a personalităților care au trecut în eternitate.

„Biblioteca, menționează filozoful și scriitorul american Ralph Waldo Emerson, este un spațiu mare în care sînt închise duhuri vrăjite, care se deșteaptă cînd sînt chemate”. Colecția de publicații rare a Bibliotecii Științifice Universitare (BȘU) cuprinde în jur de 4 500 publicații (cărți, seriale) editate în mai multe țări, în mai multe limbi și în diferite perioade de timp.

Publicațiile periodice, cărțile tipărite, reprezintă valori materiale și spirituale ale patrimoniului național. Ion Bianu afirma cu mîndrie: „Gazetăria noastră trecută formează cele mai prețioase arhive ale regenerării vieții neamului”.

În secolul XIX, presa românească a contribuit mult la formarea unui stat democratic modern, la popularizarea culturii naționale; în perioada interbelică, ea cunoaște o nouă etapă de dezvoltare democratică, impunîndu-se ca o a patra putere în stat. În acest interval de timp s-a editat un număr considerabil de ziare și reviste, publicațiile angajîndu-se în lupta pentru idealurile naționale.

Revista Fundațiilor Regale e o publicație de literatură, artă și cultură, care

apare la București (cu intervale), începînd cu 1934 pînă în 1947. Mai multe celebrități literare au ghidat și coordonat această revistă: Alexandru Rosetti, Paul Zarifopol, Camil Petrescu, Ovidiu Papadima.

Revista Fundațiilor Regale s-a constituit din inițiativa regelui Carol al II-lea, care declara: *Cultura noastră nu trebuie să fie numai de import, ci produsul acestui neam, sprijinit pe trecutul nostru și pe infinitele mijloace ale țării, prelucrate ca mijloace care trebuie să ni le pună la îndemîna mințile luminate, de oriunde ar veni ele.*

Revista publică versuri, proză (schite, fragmente de romane, memorii, amintiri, însemnări de călătorie), articole și studii de istorie și critică literară, studii de filozofie și istorie a culturii, cronici și recenzii literare, artistice, culturale. *Revista* nu accepta și nu promova un singur punct de vedere sau un anume curent literar, criteriul de selecționare a materialului era, firește, cel estetic.

La devenirea revistei și-au dat concursul personalități de marcă ale epocii: filozofii Anton Dumitriu, Mircea Florian, Constantin Noica; sociologii Dumitru

Gusti, Henri H. Stahl; scriitorii Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Ion Pillat, Mihail Sadoveanu, Mircea Eliade, Mihail Sebastian; compozitorii George Enescu, Constantin Brăiloiu, Bela Bartok; pictorii: Ion Vlasiu, Alexandru Tzigara - Samurçaș.

Colecția de carte rară a BȘU deține mai multe numere ale revistei, care vor fi prezentate mai jos.

Revista Fundației Regale - anul 1934. Biblioteca noastră deține numerele: 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12 în care sînt publicate versuri de Adrian Maniu, Horia Stamatu, George Gregorian, Barbu Brezianu, Nicolae Davidescu, Cicerone Teodorescu, Andrei Tudor, Camil Baltazar; poemele în proză ale lui Tudor Arghezi, proză de Ion A. Bassarabescu, Victor Eftimiu, Marta Rădulescu, Lucia Mantu, Anton Holban, Alexandru O. Teodoreanu, Lucia Demetrius, Gala Galaction, Barbu Brezianu...

Numerele 4 și 9 inserează două articole ale lui Nicolae Iorga, din seria *Literatura română necunoscută*, cu informații despre personalități literare românești necunoscute de publicul larg: Codru Drăgușeanu, Gheorghe Melidon, Vasile Bumbac (tovarășul de studii al lui Mihai Eminescu), Ioan Daloga. Tot N. Iorga prezintă și fragmente din operele literaților sus - numiți. În numărul patru, sînt publicate referințe documentare despre primele încercări poetice ale lui Mihai Eminescu, Ion Luca Caragiale, Barbu Delavrancea, precum și fragmente din unele poezii.

Din cercetările literare menționăm materialul *Idei pentru cultura literară* în care

Paul Zarifopol emite opinii despre arta literară și cultura generală, despre cultura națională și cultura socială, despre cultura românească și cea mondială, precum și mai multe studii ale lui Șerban Cioculescu. În studiul *Poezia românească în 1933* (nr. 4) Cioculescu trece în revistă realizările poetice ale anului 1933, remarcînd în mod deosebit, prestața lui Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Ilarie Voronca, Vasile Voiculescu, iar în *Literatura română în „Orizonturile mele”* (nr. 5) este comentată cartea lui Nicolae Iorga *Orizonturile mele* (3 volume), o operă de mare valoare prin bogăția materialului documentar, care radiografiază șase decenii de viață culturală, literară și politică românească. Numerele 6 și 10 conțin alte două investigații ale lui Șerban Cioculescu despre lirica și epica contemporană. Cititorul va lua cunoștință de reușitele și eșecurile liricii românești din anii 20 ai secolului trecut, de opiniile autorului referitor la creația unor prozatori de mare calibrul și o analiză amplă a romanelor lui Liviu Rebreanu (*Jar*), Cezar Petrescu (*Comoara Regelui Dromichet*), Gib I. Mihăiescu (*Zilele și nopțile unui student întîrziat*), Mihail Sebastian (*De două mii de ani*).

Două studii ale lui Șerban Cioculescu sînt consacrate operei lui Gheorghe Bogdan - Duică, istoric literar, lucrările căruia *încorporează o documentare masivă...*, un interes accentuat pentru epoca sa (nr. 12) și lui Duiliu Zamfirescu, care s-a impus prin poezia și prin romanele sale (nr. 8).

Alexandru Ciorănescu publică în nr. 5 articolul *De la gesta franceză la Miron Costin*, consacrat creației marelui cronicar moldovean. Autorul realizează un exercițiu comparativ al Cronicii lui Cos-

tin și al altor scrieri de aceeași factură din literaturile occidentale, inclusiv cea franceză.

În mod deosebit se cere a fi evidențiat studiul lui Șerban Cioculescu *Operele premiate ale scriitorilor tineri needitați* (nr. 9), un studiu despre autorii de poezii și eseuri care s-au învrednicit de premiul special al prof. Dumitru Gusti. Autorii operelor premiate erau Emil Cioran cu „*tendința sa vitalistă accentuată, dar contradictorie*”, Eugen Ionescu cu „*tendința de negativism critic asupra literaturii române*”, Constantin Noica, „*restabilizator al încrederii în structura formală, logică și matematică...*”, Eugen Jebeleanu, Vladimir Cavarnali, Horia Stamatulea.

Cîteva articole iau în discuție problemele învățămîntului românesc din anii 20 - 30 ai secolului XX. În studiul *Școala satului* (nr. 8), Constantin Rădulescu - Motru își expune părerile sale referitor la viața rurală, care „*condiționează civilizația deopotrivă cu orașul*”. Autorul consideră că școala sătească trebuie să difere de cea orașenească. Elevul de la sat trebuie să posede o intuiție justă în tehnica muncii gospodărești.

Problemele cu care se confrunta învățămîntul secundar din România după aplicarea Legii Învățămîntului din 1928 sînt interpretate de Scarlat Struțeanu în articolul Problema învățămîntului nostru secundar (nr. 2).

Revista Fundațiilor Regale găzduiește în paginile sale și traduceri ale unor părți din *Cartea Cărților*. O nouă traducere a cărții *Cântarea Cântărilor*, poate cea mai enigmatică din toată Biblia, carte atribuită lui Solomon, este prezentă în nr. 8. Este un poem de „*istorie alegorizată asupra iubirii lui Iahve pen-*

tru Israil”. Scrisă sub forma dialogului, cu situații și sentimente cunoscute inimii omenești, cartea destăinuie adevăruri ce se plasează mai presus de icoanele iubirii pămîntești.

Cititorul poate lectura în nr. 6 „*o poveste de cristal, izvorită la umbra Sfintelor Scripturi Tocmala crailor*” (traducere din limba franceză) de scriitorul Jules Lemaitre, o „*poveste*” despre bunătate, dragoste și înțelegere, ce-și iau începutul din religia creștină.

Din alte articole de real interes pentru economiști, filozofi, sociologi menționăm: *Reabilitarea spiritualității de Constantin Rădulescu - Motru* (nr. 11), o intervenție despre știința spiritualității, unitatea organică între spirit și materie, timpul și spiritualitatea, viața spirituală normală...; *Tineretul: o nouă categorie socială de Alexandru Mironescu* (nr. 4); *O criză economică acum două sute de ani* (despre criza economică din Franța lui Ludovic al XII-lea) de George Stroe (nr. 4), *Asimetrie și dezechilibru* (despre simetrie și frumos, asimetrie și dezechilibru ca formule de gîndire și forme de expresie) de Alexandru Mironescu (nr. 5).

Demnă de interes este și rubrica *Cronici* care conține în fiecare număr discursuri de ultima oră a unor personalități notorii, comentarii la opere recent apărute, trecerea în revistă a evenimentelor culturale ale epocii. Spre exemplu, în nr. 5 este publicată cronica lui Constantin Noica *Despre ideologia lui Eminescu*, o recenzie la volumul lui George Călinescu *Opera lui Eminescu*.

